

Dirvos erozijos kontrolė griežtėja

Vadovaujantis Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-897 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“, 7.4 papunkčiu, pareiškėjas privalo laikytis kompleksinės paramos reikalavimų, kurie apima valdymo reikalavimus ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimus, ir geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės (toliau – GAAB) reikalavimų. Sugriežtinus 5 GAAB reikalavimą dėl erozijos prevencijos – „erozijai jautriose teritorijose neauginti kaupiamųjų žemės ūkio augalų (bulvių, pašarinių ir cukrinių runkelių, kitų šakniavaisių ir šakniagumbių)“, Žemės ūkio ministerija ypač daug dėmesio skyrė analizei, kaip veikia ši naujovė, kaip pasinaudota galimybe 100 proc. atitikti šį reikalavimą.

Šiomet pareiškėjai elektroniniame žemėlapyje jau galėjo matyti, kurie jų deklaruojami laukai (ar laukų dalys) patenka į minėtąją erozijos sluoksnį. ŽŪIKVC pateiktais duomenimis, ne visi pareiškėjai, deklaruojantys bulves, pašarinius ir cukrinius runkelius, kitus šakniavaisius ir šakniagumbius, pasinaudojo šia galimybe, nes dalis šakniavaisių ir šakniagumbių kodais deklaruotų laukų „užlipa“ į šlaitus, statesnius nei 12 proc. Reikėtų nepamiršti, kad 5 GAAB pažeidimas bus fiksuojamas nepriklausomai nuo to, kokio dydžio lauko dalis patenka į sluoksnyje pažymėtą teritoriją. Atsižvelgiant į Sankcijų už kompleksinės paramos reikalavimų pažeidimą taikymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. 3D-306 „Dėl Sankcijų už kompleksinės paramos reikalavimų pažeidimą taikymo metodikos patvirtinimo“, 3, 7–9 punktus, sankcija gali siekti 1–5 proc. visoms pareiškėjo išmokoms pagal priemones, kurioms taikomi kompleksinės paramos reikalavimai, t. y. tiesioginės išmokos (pagal schemas: „Pagrindinė tiesioginė išmoka“, „Žalinimo išmoka“, „Išmoka jauniems ūkininkams“, „Išmoka už pirmuosius hektarus“, „Susietoji parama“: išmoka už baltyminius augalus, išmoka už lauko daržoves, išmoka už uždaro grunto daržoves, išmoka už vaisius ir uogas, išmoka už melžiamas karves, išmoka už pieninės veislės bulius, išmoka už mėsinius galvijus, išmoka už mėsines avis, išmoka už pienines ožkas), taip pat parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“, „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Miškų aplinkosaugos išmokos“, „Išmokos už vietas, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių“ ir parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“, „Ekologinis ūkininkavimas“, „Išmokos

už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių, „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“, priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritį „Miško veisimas“.

Taigi, atkreipiame visų dėmesį, kad daugeliu atvejų tik keli arai deklaruojamo šakniavaisių ar šakniagumbių lauko papuola į minėtąjį dirvos erozijos sluoksnį. Pavyzdžiui, pareiškėjas deklaruoja 2 ha bulvių lauką, kurio 5 arai patenka į dirvos erozijos sluoksnį. Reikėtų pasvarstyti, gal verta sumažinti deklaruojamo lauko plotą iki 1,95 ha taip, kad jis „neliptų“ į sluoksnį, t. y. neprašant paramos už 5 arus išvengti sankcijos - visos pagal paraišką prašomos paramos sumažinimo. Pareiškėjai dėl to turėtų apsispręsti jau prieš atvykdami teikti deklaracijas.

Išsamesnę informaciją suteiks žemės ūkio specialistai seniūnijose bei Žemės ūkio ir melioracijos skyriuje.

Informaciją parengė

Jūratė Zemeckienė

Žemės ūkio ir melioracijos skyriaus vyr. specialistė